



## NOVO PROTOCOLO DE REGULACIÓN DO DEREITO Á INTIMIDADE DOS PACIENTES

O 6 de febreiro de 2017 publicouse no BOE a [Orde SSI/81/2017](#), do 19 de xaneiro, que contén o protocolo mediante o que se establecen as pautas básicas destinadas a asegurar e protexer o dereito á intimidade do paciente polos alumnos e residentes en ciencias da Saúde. A orde é de obrigado cumprimento en todos os centros sanitarios do territorio nacional, e recolle as normas fundamentais na relación cos pacientes cuxo incumprimento pode ter consecuencias importantes para todos os implicados.

**ASPECTOS PRINCIPAIS DO PROTOCOLO MEDIANTE O QUE SE DETERMINAN PAUTAS BÁSICAS DESTINADAS A ASEGURAR E PROTEXER O DEREITO Á INTIMIDADE POR ALUMNOS E RESIDENTES EN CIENCIAS DA SAÚDE** (Orde SSI/81/2017, do 19 de xaneiro, pola que se publica o Acordo da Comisión de Recursos Humanos do Sistema Nacional de Saúde, BOE 6 de febreiro 2017) (BOE-A-2017-1200 - 13 páxs. - 333 KB)

Este protocolo ten como obxecto establecer pautas básicas de actuación destinadas a garantir o dereito á dignidade e intimidade do paciente cando é atendido en presenza de **alumnos** de titulacións relacionadas coas ciencias da saúde (alumnos) e cando é atendido por profesionais que cursan formación especializada en Ciencias da Saúde (**residentes** en formación). Deberanse ter en conta principalmente os seguintes aspectos:

### 1.- Considéranse **ALUMNOS**:

- a) Estudantes universitarios de titulacións que habiliten para o exercicio de profesións sanitarias tituladas e reguladas en Ciencias da Saúde:** Medicina, Farmacia, Odontoloxía, Enfermaría, Fisioterapia, Terapia Ocupacional, Podoloxía, Óptica-optometría, Logopedia, Dietistas Nutricionistas, Psicoloxía Xeral Sanitaria.
- b) Estudantes universitarios de máster**, doutoramento, títulos propios vinculados a profesións sanitarias.
- c) Estudantes de formación profesional** da familia sanitaria tanto de técnicos de grao medio como de técnicos de grao superior.
- d) Estudantes doutras titulacións universitarias** ou de formación profesional con períodos de prácticas en centros sanitarios.

### 2.- Considéranse como **RESIDENTES**:

- a) Residente de calquera das especialidades** en ciencias da saúde que figuran relacionadas no Anexo I do Real decreto 183/2008, do 8 de febreiro, indicando titulación de orixe (médico, farmacéutico, enfermeiro psicólogo, biólogo, químico...) especialidade e ano de residencia que se está cursando.



- b) Residentes en rotación procedentes doutros centros sanitarios** (artigo 21 Real decreto 183/2008, do 8 de febreiro).
- c) Profesionais sanitarios estranxeiros en estancia formativa autorizada** (artigo 30 Real decreto 183/2008, do 8 de febreiro).
- d) Profesionais sanitarios en período de exercicio profesional en prácticas** determinados nos procedementos de **recoñecemento de títulos comunitarios**, (artigo 10 do Real decreto 1837/2008, do 8 de novembro).
- e) Profesionais sanitarios en período de exercicio profesional en prácticas** ou en período complementario de formación (artigo 8 do Real decreto 459/2010, do 16 de abril, de **recoñecemento de efectos profesionais a títulos estranxeiros** de especialista en ciencias da saúde obtidos en **Estados non membros da Unión Europea**.

**3.- IDENTIFICACIÓN:** tanto alumnos como residentes deben de estar correctamente identificados.

A dirección do Centro Sanitario facilitaralles un **cartón identificativo** que se colocará en lugar visible contendo os datos persoais, fotografía e referencia expresa ao tipo de alumno ou residente de que se trate segundo a clasificación anterior.

**4.- CONFORMIDADE DO PACIENTE:** Os pacientes teñen dereito a **saber que hai alumnos** en formación presentes no seu proceso asistencial e **requirirase o seu consentimento verbal**, que se reiterará se se realiza algún tipo de exploración física, procedemento clínico ou intervención con fins formativos.

Tamén ten dereito a saber que residentes interveñen no seu proceso.

No caso de que o paciente se negue expresamente o persoal en formación non estará presente no proceso de atención asistencial.

**5.- NÚMERO MÁXIMO DE PERSOAS EN FORMACIÓN:** o número total máximo será de **5 por paciente**. Pode haber 3 alumnos por paciente e 3 residentes por paciente pero en total non máis de 5.

#### **6.- ACCESO Á HISTORIA CLÍNICA**

a) CON FINS ASISTENCIAIS:

**Os alumnos só poderán acceder á historia clínica despois da disociación dos datos clínicos persoais**, para garantir o seu anonimato, salvo consentimento expreso do paciente.

**Os residentes** en formación de calquera ano, por ser persoal asistencial e traballadores do Centro, **teñen dereito a acceder á historia clínica** dos pacientes implicados nas actuacións asistenciais que realicen en cada momento.





b) CON FINS EPIDEMIOLÓXICOS, DE SAÚDE PÚBLICA, DE INVESTIGACIÓN OU DOCENCIA:

**O acceso obriga a preservar os datos de identificación persoal do paciente, separados dos de carácter clínico asistencial**, salvo que o propio paciente dese o seu consentimento para non separalos. A disociación de datos haberá de realizala un profesional sanitario suxeito ao segredo profesional ou outra persoa suxeita a unha obrigaçión equivalente de segredo. Será a Dirección do centro a que autorice o acceso ao rexistro de datos con este fin.

**No ámbito da docencia os alumnos poderán acceder á historia clínica con datos persoais disociados ou historias clínicas simuladas polo responsable de docencia.**

#### 7.- CONFIDENCIALIDADE:

Tanto alumnos como residentes deberán asinar un compromiso de confidencialidade no momento da súa incorporación. Na orde recóllense os dous modelos, un para alumnos e outro para residentes.

#### 8.- REXISTRO:

Os centros dispoñerán dun libro rexistro de alumnos en formación que cumprirá os requisitos establecidos en LOPD para a creación de ficheiros que conteñen datos persoais. Nese rexistro inseriranse anualmente os datos citados e a anotación relativa a que se subscribiu o compromiso individual de confidencialidade.

#### 9.- DIFUSIÓN:

A orde SSI/81/2017 entregárase ao persoal en formación nos centros sanitarios no momento da súa incorporación. Recoméndase que ses traten, entre outros, os aspectos indicados nese documento na sesión informativa que con carácter previo á súa incorporación se realice polo centro sanitario.